

tíðindablaðið

Útgevari: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Høgni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820**sosialurin****Loysn ella verkfall?****oddagreininir**

Í SKRIVANDI stund er stöðgur í samráðingunum um nýggjan lógar- og arbeiðssáttmála millum Starvsmannafelagið og Føroya Postfelag øðrumegin og Føroya Landsstýri hinumegin. Semingsmenninir høvdu fund við landsstýrið hóskvöldið og fakfelagini friggjadagin fyrrapart.

HVØRKÍ semingsmenn ella umboð fyrri fakfelagini kundu um miðdagsleitið í gjár siga nakað um, hvussu tað gekst við samráðingunum. Partarnir vistu einki um, um nakar hevði slakað ella ikki. Semingsfundur skuldi takst upp seinrapartin ígjár, og tá skuldi samráðast til »the bitter end«. Og tað man í hesum førum annaðhvørt merkja loysn ella verkfall.

KRØVINI hjá Starvsmannafelagnum

og postfelagnum eru fyrst og fremst 15 prosent í lønarhækking yvir eitt tvey-ára sáttmálaskeið, eina eftirlønarskipan og fimm vikur summarfrí. Harafturat kemur so hópin av uppskotum til broyting av verandi sáttmálum.

FINST eingin loysn og eitt verkfall verður úrsliðið, legst ein stóur partur av samfelagnum lami. Limirnir í hesum báðum fakfeløgnum starvast á øllum hjartatáttum landsins og øll almenn tænasta verður tí lögð, um verkfall verður. Hetta rakar ikki bara postberingina og landsins skrivstovu og stovnar, men eisini flutningin við strandfaraskipunum.

Í SKRIVANDI stund ber ikki til at gera viðmerkingar til krav ella samráðingar, men vónandi verður ein loysn funnin, ið báðir partar eru nøgdir við, og sum ikki endar í gerðarrætti sum seinast.

Friðarstríð — stríð fyri frælsi

KRING allan vesturheimin fegnast fólk um, at pólski arbeiðaraleiðarin, Lech Walesa, fekk friðarheiðursløn Nobels. Lech Walesa hevur saman við fakfelagnum Solidaritet, ið pólsku einaræðismyndugleikarnir hava forboðið aftur, stríðst fyrri frælsi fyrri pólska arbeiðaran. Lech Walesa hevur stríðst fyrri at vinna fólkunum rætt at taka seg saman í fræls fakfeløg.

HETTA stríð er farið fram í øllum londum, og framvegis fer eitt fakligt stríð fram. Í Føroyum er tað heldur ikki ókent. Í síni tíð sótu útgerðarmenn á stórbyggunum við øllum virksinum í sínum hondum. Teir áttu handilin, skipini, arbeiðsplassini og teir útflyttu fiskin. Teir kundu gera hvat teir vildu. Tað merkti arbeiðandi fólkioð eisini.

MEN stríðið gekst hjá teimum, sum vóru so mikið at sær komin, at tey sóu, at hetta bar ikki til. Fólkioð mátti standa saman. Fólkioð mátti taka seg saman í fakfeløg, soleiðis at tey saman kundu berjast móti kúgan og virka fyrri betri korum. Hesir fyrstu føroysku arbeiðaraleiðarnir — kvinnur og menn — høvdu tað ikki lætt. Hesi vóru illa sædd og søgur ganga um, at tey eisini vórðu rikin úr arbeiði, ella blakað í land. Politiskan stuðul áttu tey ikki í táverandi flokkunum, Sambandsflokkinum og Sjálvstýrisflokkinum. Við hjálp frá øðrum stovnaðu tey ein arbeiðaraflokk, Føroya Javnaðarflokk. Fakliga frælsið er vunnið á nógvum økjum, hóast langt er enn á mál.

Í ÆTT við hetta stríðið er stríðið hjá Lech Walesa og Solidaritet, hóast Solidaritet bert virkar í loyndum nú. Málagn Fólakflokksins, Dagblaðið, sum arbeiðir móti føroysku fakfelagsrørsluni, og ferð eftir ferð hevur víst á, at fakfeløg eru avloðað og hoyra 18. öld til, hevur róst Solidaritet og Lech Walesa til skýggja. Hvussu ber tað til? Har má búgva okkurt undir, hugsar onkur kanska. Og so man eisini vera.

NEYVAN fer Fólakflokkurin og upp aftur minni Dagblaðið at taka undir við einum fakligum stríði. Í hvussu so er ikki í Føroyum. Tað hevði verið tað sama sum at fordømt sína egna fortíð. Tað hevði verið tað sama sum at tikið grundarlagið undir sínum egna politikki. Og tað hevði verið tað sama sum fullkomiliga at tillátursgjørt sjálvan seg!

SKRIVINGIN hjá Dagblaðnum hevur eittans sikti: eitt politiskt sikti. Hetta roynir henda óhúndskan av einum blaði at venda móti m.a. Javnaðarflokkinum, hóast Javnaðarflokkurin ongatið hevur gjørt annað enn fordømt alt einaræði — kommunistiskt sum fasistiskt.

JAVNAÐARFLOKKURIN tekur enn sum áður undir við stríðnum at vinna pólska arbeiðaranum og pólska fólkunum frælsi. Tí fegnast vit eisini um, at Lech Walesa fekk friðarheiðurslønina. Hetta er ein ásannan av, at friðarstríð eisini er eitt stríð fyri frælsi.

Óli ferjumaður

Óli góðin, nú stóð á hjá tær, nú kom tú sum ikki eina ferð í rasshaft av tini egnu litið umhugsaðu skrivning. Fyri at siga tað á dagblaðsmáli, tú søkk undir oklar í tini egnu evju. Stendur tómhentur, verjuleysur og svarskyldugur.

Tá neyðin er størst

Men tá neyðin er størst, er hjálpin næst. Í ein dekanfart fekk tú »bestilt« áskoðanir frá tveimum av hirðmonnum tínum — borgarstjórnunum í Skopun og í Skálavík. Og lukkuðið fyrri teg eru hesir partamenn tíni, so at tað, tú letur teir siga, skuldi helst loyst teg úr haftinum, men tað gjørdi hetta bert partvis, og ikki sum tú hevði ætlað.

»Úttalislíni« í Dagbl. eru sera flokt, mótsigandi og so tvæltut skrivað, at neyvan maður hiðani úr oygni hevur málborðið seg so.

Hermann sigur, í leysligum vendingum, okkurt um eitt grótkast, ið vil tryggja allan flutning alt árið — áju — annars eru royndirnar ringar av grótkasti í Skopun. So ringar, at Hermann annaðhvørt má seta seg sjálfan ella onkran annan í fast starv at ansa eftir, at hetta grót ikki hvørur sum dagg fyrri sól.

Síðan sigur hann, at leiðin til Kirkjubæar er stutt, hetta hava menn vítað so leingi Føroyar hava verið til, men tað sum telur og tað sum hevur tyding er, at samlaða ferðatiðin til Havnar framvegis verður eins long og hon er í dag.

Annars skal Hermann eiga tókk fyrri, at hann letur Páll og Óla vit tað, sum vit onnur altíð hava

vitað — at SAM verður skaðaskip á okkara farleiðum. Tá hetta verður sagt frá »rættari« síðu vera teir væl at trúgva tí.

Eisini fáa vit at vita, ja, haldið tykkum fast, at ferjulegan í Kirkjubæ og havnaløgin í Sandoy eru tvey mál, ið einki hava við hvørt annað at gera — fatið hetta hvør í kann, hetta ljóðar ikki sum vitramannatala. Neyvan hevur ein skilamaður sum Artur málborðið seg so. Heldur man Óli hava skrivað honum hetta mæn uppá hálsin.

Skipið

Eitt hitt besta dømi um, hvussu litið skil hesir menn hava á tí, teir fáast við, er at teir í rama álvara ætla at seta SAM inn í sandoyarsiglingina. SAM er av einum skipaslag, ið fyrst og fremst er ætlað at sigla innast í teim norsku firðunum, har altíð er sum á tjørnini.

— Hugsið tykkum stóðuna, um hann borðfylltist ein dag í Skopunarfirði, við fullum dekki av bilum. Ætla menn í álvara at siglast skal úr Kirkjubæ í 1985, so átti ein serbygd ferja longu nú at verið farin í gerð.

Men samanborið við »manfyristandandi«, so eru ein ferja og ein ferjulega kanska eisini tvey mál, ið einki hava við hvørt annað at gera.

Høvuðsprestajørðin

Tá Óli framhaldandi brigslar prestajørð, og annars blandar jarðavíðurskifti í Sandoy saman við ferjulegur í Kirkjubæ, eri eg noyddur eisini so at gera (løg) at hesi mál skulu hava nakað við hvørt annað at gera.

Hvør er tað, Óli mín, ið hevur ligið úti í Skúgví og fyrri feita almenna løn yvirbjóða hvønn snókil av jørð, ið staðið hevur í boði. Ikki tilfluttur javnaðarmenn, ikki almentlontir tjóðveldismenn, ella aðrir »hættisligir reyðir«. Men harimóti gamli høvuðsprestur Fólakflokksins — er hann nevndur so er hann kendur.

Óli í nýggjum rasshafti

Burtur úr tí sum her er komið fram, má niðurstøðan gerast umleið henda: Grótkast í Skálavík fyrri nógvar mill. Grótkast í Skopun fyrri enn fleiri mill. Smíðast má ein serbygd ferja fyrri nógvar mill.

Bygging í Kirkjubæ 18 mill. Nýggjur vegur Kirkjubæ-Tórshavn nógvar mill.

Tilsamans eitt tal onkustaðni hinumegin tær 100 milliónir

At loysa flutnings-sambandið við Sandoy fyrri 18 mill. er ein lítill kostnaður sammett við onnur ting.
Leiðarin í Dagbl. 30.9—1983.

Mangan er tú Óli »blivin til sperði« men sjáldan so tíðliga sum her.

Leysakast

Tá ørskapur tykkara í hvussu er ikki kann steðgast, farið so vælsignaðir í holt við at grýta krót úr í Hestfjørð.

Ohugsandi er ikki, at tit vera at lissa eina atkvøðu fyrri hvønn stein tit søkkja.

Sama tvørball

Finnbogi Arge og biltollurin**Ein tókk til bløðini**

Ein tókk til Sosialin fyrri at eg fekk innivist í blaðnum herfyri. Sum vant svaraði Finnbogi Arge beinanvegin.

Aftaná at hava lisið svarðið frá honum, kunnu lesarnir ikki longur vera í iva um, hvør tann ósakligi parturin er í hesi sakini.

Sum vanligt, er tað heilt ógjørlegt at fáa svarað, sjálvt teim einfaldastu spurningunum í samband við tann mismunin, sum verður gjørdur mótvægis okkara »handilsfelagnum»,

og harvið teirra umboðum í Føroyum.

Makan til kensluborið og ósakligt slatur skal leitast leingi eftir.

Men eg royni tó einaferð enn.

Er tað ikki satt, at høvuðsorsøkin til tykkara biliga bilar, nú tit innflyta beinleiðis úr Japan, er tann spardi tollurin uppá útvíð 200% av farmagjaldi, flutningstrygging, o.l. millum Japan og Danmark, hóast øll henda upphæddin fer í fremmandar

lummar?

Hví kundi tú ikki taka undir við eini sokallaðari CIF-tollóg fyrri bilar?

At enda Finnbogi, minst til at vit Føroyingar, sum tjóð, liva ikki av bilselu.

Vit liva í høvuðsheitinum, av útflytingi, av fiskavørum, hóast tað óreingiligt gongur stríðið á tí japanska marknaðinum.

Óla-Svenn Nolsøe